

Hva er det viktigste revisor bør vite om selskapskriminalitet og andre former for økonomiske lovbrudd?

Advokat Erling Grimstad

www.g-partner.no

Nyhetsbildet akkurat nå:

- Granskingsrapport fra Island fremlagt 12. april
- Boet etter Madoff konkursen har tatt beslag i verdier for ca NOK 6,4 milliarder (krav ca NOK 380 milliarder)
- Granskingsrapport om ØFAS

- ØFAS har brutt loven

Granskingsrapport avdekker brudd på grunnleggende krav til offentlige anskaffelser.

Christian Nicolaisen

Publisert 12.04.2010 kl 15:00 Oppdatert 12.04.2010 kl 18:12

Finnmark kommunerevisjon la mandag fram den andre granskingsrapporten av avfallsselskapet ØFAS, som eies i fellesskap av kommunene i Øst-Finnmark.

Flere kommuner i østfylket hadde bedt kontrollorganet se nærmere på konkrete disposisjoner avfallsselskapet har gjennomført de siste årene.

Oppkjøp

Kommunene har engasjert advokatfirmaet G-Partner, som ledes av en tidligere Økokrim-sjef, til å bistå i granskingen.

Sentralt i granskingen sto oppkjøpet av transportselskapet A. Masternes Transport i 2007.

Dette selskapet driver med transport av næringsavfall i hele Finnmark, og har hovedkontor i Tana.

Sentralt på granskernes agenda har vært å finne ut hvorvidt ØFAS har fulgt reglene om offentlige anskaffelser ved kjøp av tjenester i datterselskapet A. Masternes Transport AS.

Det gjør de ikke, ifølge rapporten.

Lovbrudd

Revisorene mener avfallsselskapet har handlet i strid med lov om offentlige anskaffelser, og viser til at ØFAS

Innhold

1. Selskapskriminalitet/økonomisk kriminalitet
2. Hvordan kan revisor bli "misbrukt"?
3. Kort om strafferett
4. Former for økonomisk kriminalitet som revisor bør være kjent med
5. Kilder

1. Selskapskriminalitet/økonomisk kriminalitet

- Selskapskriminalitet representerer ofte lovbrudd som motvirker fri konkurranse:
 - Konkurranseskriminalitet
 - Konkurskriminalitet
 - Skatte- og avgiftsunndragelse
 - Korrupsjon
 - Regnskapsmanipulasjon
 - Bedrageri
 - Verdipapirkriminalitet
- Hva tror du er konsekvensene av manglende tillit mellom kunder og næringslivet?
- Hva tror du skjer dersom offentlig sektor ikke lengre kan stole på at næringslivet gir korrekt lovpålagt informasjon til myndighetene?

1. Selskapskriminalitet/økonomisk kriminalitet

Definisjon av økonomisk kriminalitet: iflg Økokrim:

Økonomisk kriminalitet er profittmotiverte, lovstridige handlinger som ofte begås innenfor eller med utspring i en økonomisk virksomhet som i seg selv er - eller gir seg ut for å være - lovlig.

Denne kriminaliteten kjennetegnes ved at den i mindre grad retter seg mot enkeltindivider i samfunnet. I stedet rammes økonomiske eller ideelle samfunnsinteresser eller store organisasjoner som finansinstitusjoner eller industriselskaper. De ordinære individuelle motiver for å anmelde kriminalitet er ofte ikke til stede, og dette vanskeliggjør oppdagelsen av forbrytelsen. Sakene er som regel kompliserte, og mangler gjerne ytre kjennetegn som klart viser at det er tale om lovbrudd.

1. Selskapskriminalitet/økonomisk kriminalitet

Økonomisk kriminalitet omfatter blant annet:

- Grove bedragerier
- Regnskapsovertredelser
- Konkurranseskriminalitet
- Konkurskriminalitet
- Skatte-, avgifts- og tollunndragelser
- Kriminalitet knyttet til verdipapirmarkedet
- Konkurranseskriminalitet
- Korrupsjon og utroskap
- Subsidekriminalitet
- Hvitvasking (heleri)
- Fiskerikriminalitet

Kilde: Økokrim

Her er noen eksempler...

- Finance Credit
- Sponsorservice
- Røde kors saken
- Unicef saken
- Statoil – Horton
- Ullevål sykehus
- Bærum kommune
- Vannverksaken

"Topp 5" bedragere

1. **Jerome Kerviel** - Parisian trader of Societe Generale created damages of 7.1 billion dollars with term operations on european stock indicators
2. **Brian Hunter** - Lost of 6.4 billion dollars from operations with derived instruments with natural gases lead to the extinction of Amaranth Advisory investment fund.
3. **Giancarlo Piretti** - The italian business man buyed using credits from banks Hollywood studios, merging into fraudulent operations that caused 5 billion dollars lost.
4. **John Meriwether** - Derived placements with active supports made by the financial director of Salomon Brothers caused lost of 4.6 billion dollars.
5. **Yashuo Hamanaka** - Copper trader of Sumitomo Corporation caused 2.6 billion lost with wrong term transactions placement.

Den største av de alle er Bernard L. Madoff

BERNARD L. MADOFF INVESTMENT SECURITIES LLC LIQUIDATION PROCEEDING

Irving H. Picard, Trustee

Home

Claims & Recovery Status

Trustee Reports

News/Press Releases

Court Filings

FAQ

IRS Guidance

Contact Us

Trustee Hotline

 888-727-8695

Claims & Recovery Status

Claims Processing Status

Irving H. Picard, Trustee for the Liquidation of Bernard L. Madoff Investment Securities LLC, has retained [AlixPartners, LLP](#) with the Court's approval, as Claims Agent.

As of **April 9, 2010**, the Trustee provides the following information regarding customer claims:

Determined Claims:	12,282
Allowed Claims:	2,028
Denied Claims:	10,254
Amount of Allowed Claims:	\$5,355,770,381.72
Amount of SIPC Coverage Committed:	\$673,347,674.04
Amount by Which Allowed Claims Exceed Statutory Limits of SIPC Protection:	\$4,682,422,707.68

This information will be updated on a periodic basis, please check back to get the latest available status of submitted claims.

Recovery Status

The Trustee is making every effort to keep all parties informed of his ongoing efforts to administer the BLMIS estate. For more information on the administration of the BLMIS estate and recovery status, please click [here](#).

Flere historier om økonomisk kriminalitet i finansmarkedet

- Er økonomisk kriminalitet en årsak til finanskrisen?
- Har økonomisk kriminalitet forsterket finanskrisen?
- I hvilken grad har økonomisk kriminalitet påvirket finanskrisen ?

Black Monday - 1987

- En historie fra 80-tallet
- Starten på DnCs fall
- Sjokket
- Lederne som måtte gå
- Frykten for innskuddene
- Kan det skje igjen?

DnCs fall...

- Hva skjedde?
- Hvordan kunne det skje?
- Hvem betalte regningen?

Onsdag 4. november 1987 **VE**

KURSRASET

MIEGLERTAP PÅ 50 MILL.

Av TOM RASKELT og TROND SOLEVIK (Ved)

Den erfarne aksjemegleren ved DnCs hovedkvarter i Oslo handlet på børsene i Tokyo, New York og London for langt større beløp enn han hadde fått lov til, og har påført banken mer enn 50 millioner kroner i tap. I går ble han suspendert fra stillingsgjø.

Godtids forklaring
Vassundmaleren hadde allerede i august 1987 fått beskjed om at forklaring på langt utvalgte aksjehandler for 1987 og 1988 var ferdig. Men på et møte onsdag ble det klart at det var noe galt. Det ble klart at det var noe galt. Det ble klart at det var noe galt.

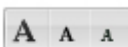
Flere flere
Det var en stor del av det som ble gjort. Det var en stor del av det som ble gjort.

Småsparere ofre for spekulasjon
DnCs står i fare for å tape 50 millioner kroner på aksje-spekulasjonen. Det er en stor del av det som ble gjort.

DnCs kontroll sviktet
DnCs kontroll sviktet. Det er en stor del av det som ble gjort.

Bengt Almgren (kilde: nettavisen.no)

To av landets største meklerfirmaer har latt den bedrageridømte eksmekleren Bengt Almgren sette mer enn 50 millioner kroner over styr uten å slå alarm.

Del

Del

Del

Del

I samarbeid med Microsoft Office2007

Publisert 06.03.09 09:54 | Sist oppdatert 06.03.09 13:08

Nettavisen avslørte i går at Almgren nå er anmeldt til Økokrim for grovt økonomisk utroskap og grov regnskapsmanipulasjon for 21,5 millioner kroner av mobilselskapet Eurobate AS.

Det store spørsmålet har vært hvordan en allment kjent bedrageridømt kan ha gjort så store aksjehandler uten at noen reagerte.

Les også: [Stjernemekler politianmeldt](#)

Les også: [Almgren i sjakk](#)

Etter det Nettavisen erfarer har Almgren handlet stort i

Investa

- Innhenting av midler fra pengemarkedet (obligasjoner og sertifikater)
- Tørke i markedet
- Cash flow
- "Krise-fasilitet"
- Åpning av gjeldsforhandlinger
- Finansdirektørens ansvar for "grovt uaktsomt bedrageri"

Trustoraffären (kilde: Aftonbladet)

- Selskapet Trustor
- Hva skjedde?
- Medvirkende

►Aftonbladet ►Nyheter

Publicerad: 2002-04-11

Textstorlek: **1** **2** **3**

Friande domar i Trustorhärvan

Thomas Jisander och Peter Mattsson friades på torsdagen av hovrätten från sin inblandning i den så kallade Trustorhärvan.

- Jag är glad att rättvisan får ha sin gång och att oskyldig får vara oskyldig, säger den friade Trustormannen Thomas Jisander i Sveriges Radios Efter tre.

Domstolen konstaterar att det begicks brott när Trustor köptes av den engelske adelsmannen lord Moyne våren 1997. Men enligt hovrätten har åklagaren inte "kunnat fastställa att det vuxit fram en plan att överta ett investmentbolag med bolagets egna medel".

- Det här en stor professionell framgång för mig, en stor seger för min klient och en stor seger för rättsväsendet, säger Per Samuelsson, som berättar att Peter Mattsson brast i gråt av glädje när han fick höra om den friande domen.

- Det är glädjande att domstolen har godtagit mitt sätt att resonera, nämligen att bevisbördan för åklagaren ska vara sån stor att om den inte kan uppfyllas så ska åtalet noillas. säger Thomas Jisanders försvarare. advokat Leif

Thomas Jisander (vänster) och Peter Mattsson friades på torsdagen av en oenig hovrätt.

Tidigare artikel

► [Fängelsedomar i Trustorhärvan](#)

Lord Moyne frias – fängelse för Jisander och Mattsson (8 juni 2001)

Effex i London

- Hva skjedde?
- Hvordan kunne det skje?
- Hvordan ble det oppdaget?
- Resultatet

Dagbladet.no mandag 12. april 2010 Db.no startside

NYHETER SPORT KULTUR KJENDIS MAGASINET REISE DEBATT A-Å

Innenriks Utenriks Politikk Valg Video Miljø Helse Teknologi Bil Bildeserier Sex & samliv Siste 48 timer Arkiv

Leilighet, NESØYA

Stockholm, Amsterdam, København, Praha, London, Helsinki, Budapest, Billund, Paris og Genève. fra **299,-** én vei norwegian.no

Levde i ekstrem luksus mens 600 mill. forsvant

annonse

SUCO BLOC
Norsk studie viser at SUCOBLOC "Tanger" sukkeret for kroppen gjør det om til fett.
179,-

BERGEN (Dagbladet): Den svenske finansmannen Peter Mattsson (30) kjøpte champagne for 260000 kroner om dagen mens 600 millioner svenske kroner forsvant fra investeringselskapet Trustor. Han startet Effex International sammen med bedrageridømte Birger M. Østraat.

NYHETER mest brukte emneord

brann drap flyulykke katolske kirken kokain narkotika

overgrep polen politikk russland sverige terror

ANNONSE

1 årspris for MasterCard

Sjekk våre gebyrfrie tjenester her >

DnBNOR

RAZZIA I DAG:

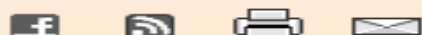
Seks arrestert for børsvindel på 4 mrd. kroner

London

Stock Exchange Group

Foto: LEFTERIS PITARAKIS

Spansk politi har arrestert seks personer for omfattende regnskapssvindel.**Tor Øyvind Andersen**

Publisert: 28.01.09 15:02, Oppdatert: 28.01.09 15:46

De seks personene er arrestert på grunn av mistanke om at de har gjennomført en svindel på 600 millioner dollar (4 milliarder kroner) knyttet til et børsnotert selskap i London.

Svindelen i selskapet Langbar International skal ha pågått fra 2003 til 2005, sier spanske myndigheter til BBC.

- Komplisert

Personene skal ha bløffet om verdiene i Langbar, som ble notert på Alternative Investment Market (AIM) i London med en kurs på 600 millioner kroner. Selskapet

ANNONSE

ScanWind Group søker medarbeider til Internasjonalt salg

Mercuri Urval

ANNONSE

KONICA MINOLTA

Vi tar oss av din dokumenthåndtering
www.konicaminolta.no

KONICA MINOLTA

panikk-kø for å få ut pengene

Kunder i Allen Stanfords banker, som nå skal være involvert i en gigantisk milliardsvindel, vil sikre sparepengene.

Anna Sandvig Brander

Publisert: 18.02.09 21:33, Oppdatert: 18.02.09 21:36

Onsdag kveld norsk tid ble kjent at finanstoppen Allen Stanford og tre av hans selskaper er siktet for milliardsvindel, har hundrevis av bankkunder stilt seg i kø for å ta ut penger av bankene i Stanford-systemet.

Utenfor banker på den karibiske øya Antigua og i Caracas, Venezuela, danner bankkundene milelange køer for å sikre at pengene ikke forsvinner i dragsuget etter milliardsvindelen som eieren Stanford er anklaget for.

600 i kø

To politimenn som sto vakt ved Bank of Antigua opplyser at minst 600 personer sto i kø som strakk seg rundt hele bygget, til tross for at de var blitt betrygget med at banken hadde tilstrekkelig med reserver, ifølge Reuters.

- Jeg er bekymret, og jeg vil gjerne ta ut pengene mine av banken, sier 28 år gamle Andrea Lamar til Reuters.

Problemet har nå blitt så stort at den øst-karibiske sentralbanken har gått ut og opplyst at banken har tilstrekkelig med reserver.

- Hvis enkeltindivider fortsetter å løpe til banken i panikk, vil de provosere frem nettopp den situasjonen vi alle forsøker å unngå, advarer sentralbanken i meldingen.

Svindelanklage

E-24 den 20. april 2009:

ELIN ØRJASÆTER
Jens tvitter halv hjertet

HALLSTEIN BJERCKE
Alle skal med...

OSLO	-4,48%	234,4	OLJE	-6,13%	50,1
DOW	-2,76%	7 907	EUR	+0,95%	8,83
NIKKEI	+0,00%	8 925	SEK	-0,74%	78,84
FTSE	-2,40%	3 991	USD	+1,87%	6,83

Forsiden
Nyheter
Børs
Kommentar
Forum
AksjeNM
Om E24

ANNONSE

Fjoråret ble et blandet år for hytte-
markedet. Hvordan blir 2009?

Send "fritid"
til 09999

Tviler på DnB Nor-tiltale før sommeren

JOBBER UFORTRØDENT VIDERE: Konstituert førstestatsadvokat Thomas Skjelbred tror det vil drøye til over sommeren før Økokrim tar stilling til eventuell påtale i saken mot DnB Nor. Foto: Furulund Svein Erik

Førstestatsadvokat Thomas Skjelbred hos Økokrim sier det neppe kommer noen endelig påtalebeslutning mot Dnb Nor før sommeren.

ANNONSE

> - Røkke er en pionér

Tidligere statsminister Gro Harlem

E24! • **sesam** no • **TICKER**

 SØK

● Du er ikke logget inn Logg inn

[Min side](#) [Diskusjoner](#) [Start diskusjon](#)
[Ny bruker?](#) [Registrer deg her](#)

SØK I SKATTELISTENE

Fornavn:
 Etternavn:
 Skatteåret: 06 07 Søk

E-24 den 20. april 2009:

ELIN ØRJASÆTER
Jens tvitrer halvhjertet

HALLSTEIN BJERCKE
Alle skal med...

FØLG AKSJEKURSENE PÅ E24 BØRS					
OSLO	-4,48%	234,4	OLJE	-6,19%	50,0
DOW	-2,78%	7 906	EUR	+0,95%	8,83
NIKKEI	+0,00%	8 925	SEK	-0,74%	78,84
FTSE	-2,49%	3 991	USD	+1,85%	6,83

[Forsiden](#) [Nyheter](#) [Børs](#) [Kommentar](#) [Forum](#) [AksjeNM](#) [Om E24](#)

ANNONSE

Fjoråret ble et blandet år for hytte-markedet. Hvordan blir 2009?

Send "fritid" til 09999

Terra-kommuner jakter millioner

Foto: SCANPIX

Terra-kommuner jakter millioner i rettssak i London.

[f](#) [RSS](#) [Print](#) [Email](#)

ANNONSE

ulåst
andel

> - Røkke er en pionér

Hvordan kunne det skje?

Rederi-topper tiltalt for GJØRTE KORRE- D VINDIEL

AV BENGT NIELSEN og BJØRN ERIK RYGG LUNDE (foto)

BODØ (VG) I sitt interne regnskap opererte rederiet Ofotens og Vesteraalens Dampskibsselskap (OVDS) med jukse-tall der kostnadene ble blåst opp og inntekter justert ned, mener Økokrim.

Slik skal det høyt profilerte ruteselskapet ha svindlet til seg 113 millioner kroner i tilskudd fra statskassen.

I går begynte rettsassisen i det som kan være norgesshis-toriens største bedragerisak med offentlige tilskuddsmid-ler.

Fem tidligere og nåværende direktører i ferge- og hurtigruterederiet Ofotens og Vesteraalens Dampskibsselskap (OVDS) satt på tilalebenken i bedragerisaken a retten ble sent i Bodø. Rederiet selv, ved sin styreformann, er også tiltalt.

En av de tiltalte er tidligere regnskapschef og avde-ingsdirektør Gunn Fosse. I var hun som i 2002 ga- skrim en sensitiv data-

GD med interne regnskaps-tall. Det var da vi fikk gjen-nombruddet i saken og for-sto hvordan det hang sam-men, sa aktor forstestatsadvokat Erling Grimstad i ret-ten i går.

Ville samarbeide

– Jeg levde fra meg CID-en fordi jeg ville samarbeide med hele vesten og hjelpe dem så mye jeg kunne.

Så kunne de selv finne ut om de var gjort noe galt eller ikke, sier Gunn Fosse i VG i en kommentar. Hun, som var direktør for fergedriften, ville ikke si noe mer om regnskapet før hun har forklart seg i retten.

Fosse og tre andre tiltalte,

Bilag forsvant

BODØ (VG) I et kritisk øye-blikk rettet mot myndighe-ten skulle gjøre en regn-skapskontroll. OVDS for- regnskapbilag fra OVDS. Den 31. januar 2002 ble det fjernet regnskapbilag fra bedragerisaken. Ofotens og Vesteraalens Dampskibsselskap (OVDS) for- tidspunkt der egdirektora-tet skulle gjøre en kontroll, sa forstestatsadvokat Erling Grimstad i retten i går. Rederiet gir inntrykk av at noen har vært inne og fjernet bilag, sa han.

tidligere adm. direktør Bjørn Øverås, nåværende øko-nomidirektør Børre Simonsen og økonomisjef Jan Thy-gessen, erklærte seg ikke skyldig i retten i går. Det samme gjorde rederiet selv, ved styreformann Ole Fr. Hjeltnes.

Tidligere økonomidirek-tør og visedirektør Erling Stig Nerdal erklærte seg delvis skyldig i bedra-geri og ikke skyldig i påstan-den om falsk forklaring.

Regnskapet blir et nøkkel-tema i denne maratonsaken, som skal gå i åtte uker og der aktorene drukner i 8226 sider dokumenter.

Ved hjelp av moderne da-tateknologi viste aktorene Erling Grimstad og politiadvokat Geir Kavli eksempler fra de interne regnskaps-ene for selskapets omstridte fergedrift i Nordland. Tabel-lene flimret på de åtte flat-skjermene som er plassert rundt i rettsal 8 i Salten tingrett.

Tilleggskolonne

Aktorene hevdet at rederiet i sine internregnskaper satte opp én kolonne med de reelle tall og én kolonne under til-leten stilling. De fikk nye tall, som ble summert opp i et tilleggskolonne som ble brukt i tilskuddsforhandlin-gene med veslestaten.

Ved hjelp av denne tilleggskolonnen i regnska-pet blåste rederiet opp kostnadene og nedjusterte inntektene, hevdet påtalemen-ten.

Påtalemyndigheten mener staten her er utsatt for et bedrageri av OVDS og de fem tiltalte. Det dreier seg om opp-blåste kostnader og nedjus-terte inntekter som sett til sam-men viser et dårligere resul-tat for staten enn det som var reelt, sa forstestats-advokat Erling Grimstad i går.

– Mistaken om at noe kunne være galt, ble vekket da en av dem som nå er tiltalt, tidligere adm. di- rektør Bjørn Øverås, tok kontakt og under-rettet veddirek-toratet.

Oppgjør

– Det er viktig å oppgjøre seg med dette, sa styreformann Ole Fr. Hjeltnes i går.

TILTALT: Gunn Fosse, tidligere avdeingsdirektør i OVDS, er tiltalt for bedrageri og falsk forklaring.

TILTALT: Erling Stig Nerdal, tidligere adm. direktør i OVDS, er tiltalt for bedrageri og falsk forklaring.

TILTALT: Bjørn Øverås, tidligere økonomisjef i OVDS, er tiltalt for bedrageri og falsk forklaring.

TILTALT: Erling Grimstad, tidligere styreformann i OVDS, er tiltalt for bedrageri og falsk forklaring.

	H	I	J
	Hittil år	Tillegg	REGN 1995
Regnsk			
19 062	7 230	27 092	
003	489	1 372	
20 745	7 719	28 464	
0 066	764	0 830	
0	8	0	
0 767	972	0 739	
0	0	0	
0	0	0	
16 033	1 744	18 577	
46 909	1 554	48 463	

DOBBL BOKFØRING: Her er et eksempel på det Økokrim mener er jukseing med tall i de interne regnskapene for rederiet OVDS. I kolonne H står de reelle regnskapstallene, i kolonne I kommer tilleggstall der rederiet skal ha blåst opp kostnadene og justert ned inntektene, og i kolonne J står de justerte regnskapene som Økokrim hevder ble brukt i forhandlingene om statsstilskudd.

Lei populisme – ut av Frp

Torgeir Holen ble omtalt som Frps kommende sjef, i går meilte han seg ut i VG. Han er lei av at partiet stadig skifter mening fra sine utgangspunkt til populære stanspørketter. – For eksempel i debatten om

pensjoner. Der hadde vi riktig syn i kommisjonen, men nå hører det ut som om vi vil bevare det gamle systemet, sier Holen. – Syres du Frp for ofte snur kappen etter vinden? – Ja, jeg føler at partiet er for uforsiktig, sier Holen til VG. Han oppgir også saker som arbeidsinnvandring, voren etter

statlig innblanding i næringslivet og frykt for hva partiet kan ende opp på i spørsmålet om nytt skattesystem, som årsaker til utmeldelsen. Frp skriver på sine hjemmesider at de «beklager at han velger denne måten å tre ut på, i stedet for å argumentere for sitt syn innad i partiets organer».

UE Torgeir Holen

51

Oppgjør: Børre Simonsen/VE VG, 30

Vannverksaken (side 1 av 2)

- Nedre Romerike Tingretts dom av 14.02.2008 (ikke rettskraftig) resulterte i dom mot 5 aktører (inklusive Peab AS) for
 - Korrupsjon (strl §§ 276a, 276b)
 - Forsikringsbedrageri (strl § 272)
 - Økonomisk utroskap (strl § 275 jf 276)
 - Hvitvasking (strl § 317)

Resultat: Fengsel (bl.a. 8 år for hovedmannen), foretaksstraff, erstatning (for mer enn kr 60 mill), inndragning og saksomkostninger

Vannverksaken (side 2 av 2)

Misligheter og feil:

- Reiseutlegg
- Privat bruk av innkjøpte maskiner/utstyr
- Private innkjøp belastet selskapene
- Privat bruk av selskapenes arbeidere/leverandører
- Salg fra daglig leder til selskapene
- Overfakturering fra leverandører
- Helt eller delvis fiktive fakturaer fra leverandører
- Fiktive transaksjoner
- Ulovlige uttak

2. Hvordan kan revisor bli "misbrukt"?

- Som arkitekt for ulovlig skatteplanlegging for viktige kunder
- Rådgiver for å etablere system for "transfer pricing"
- Kunden utnytter avhengighetsforholdet som oppstår når revisor utfører betydelige inntektsbringende oppgaver som rådgiver
- Særattestasjoner
- Rettstridig godkjenning av aksjekapitalinnskudd
- Vurdering av anleggsmidler
- Vurdering av varelager
- Vurdering av gjeldsforpliktelser

Eksempel fra Finance Credit

- Høyesterettsdom fra juni 2008 hvor KPMG fikk foretaksstraff etter revisjonen i Finance Credit (HR-2008-1150-A)
 - Saken gjelder revisjonen av årsregnskapene for Finance Credit Norge ASA for 1999 og 2000, Finance Credit AS for 1999 og 2000 samt Finance Credit Group AS for 2001.
 - Revisjonen av driftsinntekter, kundefordringer og noter til disse
 - Manglende kontroll av poster som gjelder nærstående selskaper
 - Inntektsføring av foretningsførerhonorar
 - Salg av dataløsninger
 - Provisjonsinntekter
 - Management fee

Eksempel fra Finance Credit (forts)

- Revisor ble domfelt for godkjenninger av to noter til årsregnskapet
 - Revisor utviste manglende reaksjon på faresignaler
 - Revisors straffeansvar er knyttet til handlinger som han selv har utført eller unnlatt å utføre, og til unnlatelser med hensyn til ledelse, organisering, oppfølging og kontroll av revisorteamet
 - Det er ikke påvist noe som selskapet (KPMG) konkret kan bebreides
- Likevel foretaksstraff fordi:
 - Prevensjonshensynet tilsier foretaksstraff – dvs. virkningen som består i stadig innskjerping og oppstramming av rutiner, instruksjoner og retningslinjer.

3. Kort om strafferett

- Den lovstridige handlingen (legalitetsprinsippet)
- Straffbarhetsvilkårene
- Straffefrihetsgrunner
- Medvirkning
- Forsøk
- Reaksjonssystemet (former for straff)
- Foreldelse

3.1 Strafferett – grunnleggende spørsmål

- Hva er straff?
- Legalitetsprinsippet (krav om lovhjemmel/ tolkning av straffebestemmelser)
- Bevisbyrderegler
- Rettssystemet
- Straffelovens virkeområde
- Straffbar unnlåtelse – straffeloven § 4

3.2 Strafferett - straffbarhetsvilkårene

Straffbarhetsvilkårene;

1. Subjektiv skyld (ulike skyldformer/rettsvillfarelse) – strl § 40
2. Objektive vilkår for straff (straffebudet)
3. Den kriminelle lavalder – staffeloven § 46
4. Krav om tilregnelighet – hva med ansvar for rushandlinger?
5. Det må ikke foreligge straffefrihetsgrunner

3.3 Strafferett - straffefrihetsgrunner

Straffefrihetsgrunner:

- Under kriminell lavalder – strl § 46 (15 år)
- Sinnssyk eller bevisstløs – strl § 44
- Nødrett – strl § 47
- Nødverge – strl § 48
- Samtykke

3.4 Strafferett – andre spørsmål

- Medvirkning
- Forsøk – strl § 49 flg
- Straffebud som kriminaliserer forberedelseshandlinger
- Organisert kriminalitet – strl § 60a
- Reaksjonssystemet – strl § 15 flg
- Inndragning av utbytte fra straffbare handlinger – strl § 34 flg
- Foreldelse for ellers straffbare handlinger (strl § 66 flg) – foreldelse av straff (strl § 71)
- Muligheter for gjenopptakelse av straffesaker

3.5 Strafferett – foretaksansvar

Strl § 48a.

Når et straffebud er overtrådt av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan foretaket straffes. Dette gjelder selv om ingen enkeltperson kan straffes for overtredelsen.

Med foretak menes her selskap, samvirkeforetak, forening eller annen sammenslutning, enkeltpersonforetak, stiftelse, bo eller offentlig virksomhet.

Straffen er bøter. Foretaket kan også fradømmes retten til å utøve virksomheten eller forbyes å utøve den i visse former, jf. § 29.

Strl § 48b.

Ved avgjørelsen av om straff skal ilegges et foretak etter § 48 a, og ved utmålingen av straffen overfor foretaket skal det særlig tas hensyn til

- a) straffens preventive virkning,
- b) overtredelsens grovhet,
- c) om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen,
- d) om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser,
- e) om foretaket har hatt eller kunne ha oppnådd noen fordel ved overtredelsen,
- f) foretakets økonomiske evne,
- g) om andre reaksjoner som følge av overtredelsen blir ilagt foretaket eller noen som har handlet på vegne av det, blant annet om noen enkeltperson blir ilagt straff.

3.5.1. Foretaksansvar

- ”Kan” ilegges både når det kan utpekes konkret gjerningsmann og om ingen enkeltpersoner kan straffes for overtredelsen.
- Objektivt ansvar, men ikke ansvar for hendige uhell.
- Straff for anonyme og kumulative feil.
- Anvendelig bl.a. ved HMS lovbrudd, forurensing, selskapskriminalitet og korrupsjon.
- Reaksjon: bot

4. Ulike former for økonomisk kriminalitet som revisor bør være kjent med

Gjennomgang av sentrale lovbestemmelser som gjelder økonomisk kriminalitet:

- Bedrageri
- Økonomisk utroskap
- Korrupsjon
- Hvitvasking
- Skatte- og avgiftslovbrudd
- Regnskapslovbrudd
- Verdipapirkriminalitet
- Konkurranselovbrudd
- Konkurskriminalitet

4.1. Bedrageri

Strl § 270.

For bedrageri straffes den som i hensikt å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning

(1) ved å fremkalle, styrke eller utnytte en villfarelse rettsstridig forleder noen til en handling som volder tap eller fare for tap for ham eller den han handler for, eller (2) ved bruk av uriktig eller ufullstendig opplysning, ved endring i data eller programutrustning eller på annen måte rettsstridig påvirker resultatet av en automatisk databehandling, og derved volder tap eller fare for tap for noen.

Straffen for bedrageri er bøter eller fengsel 5 inntil 3 år.

Medvirkning straffes på samme måte.

Grovt bedrageri – strl § 271 har strafferamme på 6 år.

Grovt uaktsomt bedrageri – strl § 271a har strafferamme på 2 år.

4.1.1. Bedrageri - forsikringsbedrageri

Strl § 272

Gjerningsmannen oppgir uriktig til forsikringssselskapet at et forsikringstilfelle har oppstått (person, gjenstand, annet forsikringsobjekt) - eller gir uriktige opplysninger om skadens omfang/utstrekning. Resulterer som regel i ubetinget fengsel.

4.1.2. Bedrageri - trygdebedrageri

Strl §§ 270, 271 og falsk forklaring strl § 166

Gjerningsmannen forleder myndighetene til å utbetale støtte/trygdeytelse på bakgrunn av uriktige opplysninger. Resulterer som regel i ubetinget fengsel.

4.1.3. Bedrageri - fakturabedrageri

Strl §§ 270, 271

Gjerningsmannen utsteder og sender urettmessig fakturaer til næringsdrivende for varer eller tjenester som ikke er bestilt. Svikt hos fakturamottaker resulterer ofte i at fakturaene blir betalt. Katalogselskaper er omtalt i en rekke store fakturabedragerisaker i Norge.

4.1.4. Bedrageri - Subsidiebedrageri

Strl §§ 270,271 og falsk forklaring strl § 166

Gjerningsmannen gir uriktige opplysninger til myndighetene for å få støtte/subsidier som vedkommende ikke har rettmessig krav på. Utbetalingene er som regel basert på myndighetens tillit til at søkeren gir korrekte opplysninger.

4.1.5. Bedrageri - Investeringsbedrageri

Strl § 270, jf 271

Strl § 273 - Villedende eller uriktige opplysninger om selskapets stilling

Strl § 274 - Uriktige opplysninger ved stiftelse, emisjon eller utvidelse av aksjekapital

Gjerningsmannen gir "offeret" informasjon om uvanlige fortjenestemuligheter i prosjekter, investeringer, valutahandler, aksjehandler, pengeoverføringer eller annet uten at "offeret" må ta noen risiko av betydning. Aksjeselskap som gir uriktige opplysninger om egen soliditet er også en form for investeringsbedrageri. Investeringsbedrageri har som formål å få "offeret" til å betale et mindre beløp og samtidig avgi informasjon om egen person/arbeidsgiver som kan misbrukes av gjerningsmannen overfor andre.

4.1.6. Bedrageri - Kredittbedrageri

Strl §§ 270, 271

Gjerningsmannen oppretter selskap for å bestille varer på kreditt som det ikke betales for. I enkelte tilfeller leveres varene til annen adresse enn selskapets og selges videre etter kort tid uten at leverandøren mottar oppgjør.

4.1.7. Bedrageri - Kredittkortbedrageri

Strl §§ 270,271

Gjerningsmannen misbruker eget eller andres kredittkort. Tyveri av kredittkort og kode på ulike måter, er den mest vanlige form for kredittkortbedrageri.

4.1.8. Bedrageri – Identitetsbedrageri/identitetstyveri

Strl § 270,271 – dokumentforfalskning strl § 183

Gjerningsmannen tilegner seg en annen persons identitet ved å skaffe seg offerets identitetsbevis (pass, førerkort, kredittkort o.a.). Deretter misbruker gjerningsmannen offerets identitet til egen vinning ved leie/kjøp av verdigjenstander eller fast eiendom eller ved å disponere urettmessig over rette eiers eiendeler.

4.1.9. Bedrageri – Timesharebedrageri

Strl § 270,271

Gjerningsmannen selger timeshare- andeler eller rettigheter til fast eiendom som har mindre verdi enn opplyst av selger og/eller som ikke gir kjøper de rettigheter som oppgis i markedsføring/salgssituasjonen. Salg av slike rettigheter/andeler er ofte knyttet til kjøp/bytte i andre eiendeler som også viser seg vanskelige å omsette.

4.2. Økonomisk utroskap

§ 275.

For utroskap straffes den som i hensikt å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning eller å skade, forsømmer en annens anliggender som han styrer eller har tilsyn med, eller handler mot den annens tarv.

Straffen for utroskap er fengsel inntil 3 år. Bøter kan anvendes sammen med fengselsstraffen. Medvirkning straffes på samme måte. Under særdeles formildende omstendigheter kan bøter anvendes alene.

Straff etter denne paragraf kommer ikke til anvendelse ved handling som går inn under § 255, jf. § 256 eller § 276a, jf § 276b.

§ 276.

Grov utroskap straffes med fengsel inntil 6 år. Bøter kan anvendes sammen med fengselsstraffen. Medvirkning straffes på samme måte.

Ved avgjørelsen av om utroskap er grov skal det legges særlig vekt på om handlingen har voldt betydelig økonomisk skade, om den er forøvd av offentlig tjenestemann eller noen annen ved brudd på den særlige tillit som følger med hans stilling eller virksomhet, om den skyldige har bokført uriktige regnskapsopplysninger, utarbeidet uriktig regnskapsdokumentasjon eller uriktig årsregnskap, om han har tilintetgjort, ubrukbargjort eller skjult registrerte regnskapsopplysninger eller regnskapsmateriale, bøker eller andre dokumenter, eller om han vitende har voldt velferdstap eller fare for noens liv eller helse.

4.2.1. Økonomisk utroskap mot selskapet

- Lojalitetsplikt mot selskapets interesser
- Gjelder den som styrer eller har tilsyn med en annen persons eller selskaps interesse (selvstendig stilling)
- Skadehensikt eller uberettiget økonomisk vinning
- Risiko for tap av omdømme – ikke krav om økonomisk tap
- Rammer aktive handlinger og unnlater
- Grensen mot underslag – strl §§ 255 jf 256

4.3. Korrupsjon

Kilde: FNs antikorrupsjonsprogram

4.3.1. Aktiv og passiv korrupsjon

Strl § 276a.

For korrupsjon straffes den som

- a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag, eller
- b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag.

Med stilling, verv eller oppdrag i første ledd menes også stilling, verv eller oppdrag i utlandet.

Straffen for korrupsjon er bøter eller fengsel inntil 3 år. Medvirkning straffes på samme måte.

4.3.2. Påvirkningshandel

Strl § 276c.

For påvirkningshandel straffes den som

- a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel for å påvirke utføringen av stilling, verv eller oppdrag, eller
- b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel for å påvirke utføringen av stilling, verv eller oppdrag.

Med stilling, verv eller oppdrag i første ledd menes også stilling, verv eller oppdrag i utlandet.

Straffen for påvirkningshandel er bøter eller fengsel inntil 3 år. Medvirkning straffes på samme måte.

4.3.3. Grov korrupsjon

Strl § 276b.

Grov korrupsjon straffes med fengsel inntil 10 år. Medvirkning straffes på samme måte.

Ved avgjørelsen av om korrupsjonen er grov skal det blant annet legges vekt på om handlingen er forøvd av eller overfor en offentlig tjenestemann eller noen annen ved brudd på den særlige tillit som følger med hans stilling, verv eller oppdrag, om den har gitt betydelig økonomisk fordel, om det forelå risiko for betydelig skade av økonomisk eller annen art, eller om det er registrert uriktige regnskapsopplysninger, utarbeidet uriktig regnskapsdokumentasjon eller uriktig årsregnskap.

4.3.4. Hva som er utilbørlig – avgjøres på bakgrunn av ...

- Ytelsens formål
- Stilling/posisjon giveren har
- Stilling/posisjon mottakeren har
- Ytelsens verdi
- Ytelsens art
- Er arbeidsgiver/oppdragsgiver informert?
- Brudd på interne retningslinjer?
- Offentlig eller privat sektor?

4.4. Hvitvasking

- Hva er hvitvasking?
- Hvitvaskingsens tre faser:
 - Plassere
 - Spre/skjule
 - Integrere
- Straffeloven § 317
- Hvitvasking av eget utbytte
- Plikter etter hvitvaskingsloven (lov nr 41/2003)
 - Identitetskontroll (kjenn din kunde)
 - Undersøkelsesplikt
 - Rapporteringsplikt
 - Oppbevaringsplikt

4.4.1. Hvitvaskingsloven

- Plikter etter hvitvaskingsloven (lov nr 41/2003)
 - Identitetskontroll (kjenn din kunde)
 - Undersøkelsesplikt
 - Rapporteringsplikt
 - Oppbevaringsplikt

4.5. Skatte- og avgiftslovbrudd

- Formelle skattelovbrudd
- Skatteunndragelser
- Mva-overtredelser (urettmessig restitusjon/ momskaruseller)
- Forskuddsskattetrekk
- Arbeidsgiveravgift

4.6. Regnskapslovbrudd

- Regnskapsloven § 8-5, bokføringsloven § 15 eller straffeloven § 286.
 - Formelle regnskapsregler
 - Materielle regnskapsregler

Eksempler på overtredelser av regnskapsbestemmelser (kilde: Økokrim):

- Den ansvarlige har unnlatt å føre regnskap eller ført mangelfullt regnskap. I disse tilfellene er det ofte ikke mulig i ettertid å avdekke hva som faktisk har skjedd. Mange straffbare forhold skjules på denne måten. Derfor viser rettspraksis at det utmåles nokså strenge straffer for slike unnlatelser, også dersom man ikke kan påvise hva som har skjedd.
- Den ansvarlige har manipulert regnskapene for å gi et uriktig bilde av foretakets resultat og økonomiske stilling. Dette kan gjøres bl.a. ved å bokføre uriktige/falske dokumenter eller ved bevisst å foreta uriktige regnskapsmessige vurderinger. Motivet for slike overtredelser kan være å lure andre til å investere penger i foretaket. I disse sakene begås det ofte bedragerier. Straffene kan bli svært strenge.

4.7. Verdipapirkriminalitet

Aktuelle former for verdipapirkriminalitet:

- Innsidehandel – vphl § 2-3
- Lekkasje (dvs. formidling av innsideopplysninger) – vphl § 2-4
- Markedsmanipulasjon – vphl § 2-8
- Meldeplikt for primærinnsider – vphl § 3-1
- Flaggeplikt ved kjøp/salg av større aksjeposter og rettigheter til aksjer – vphl § 3-2

Straffebestemmelsene fremgår av vphl § 14-3

4.8. Konkurranselovbrudd

- Konkurransereglene begrensende avtaler mellom foretak (krrl § 10)
 - Priser
 - Forretningsvilkår
 - Produksjon
 - Dele opp markedet
 - Annet
- Utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling (krrl § 11)

4.9. Konkurskriminalitet

- Straffeloven kap 27
- Oppbudsplikten – strl § 284
- Unndragelse før konkursåpning/gjeldsforhandling – strl § 283
- Bounndragelse etter konkursåpning/gjeldsforhandling – strl § 285
- Andre ulovlig uttak fra selskapet - § 281
- Kreditorbegunstigelse – strl § 282

5. Kilder

Her finner du mer informasjon om økonomisk kriminalitet

Lovdata (www.lovdata.no)

Transparency International (www.transparency.org)

Skattedirektoratet (www.skatteetaten.no)

Kredittilsynet (www.kredittilsynet.no)

Oslo Børs (www.oslobors.no/ob/borsmarkedet)

Konkurransetilsynet (www.konkurransetilsynet.no)

Toll og avgiftsdirektoratet (www.toll.no)

NHO (www.nho.no) - bedrift og samfunn

Verner viktige verdier

[Forside](#)[Om ØKOKRIM](#)[Økonomisk kriminalitet](#)[Miljøkriminalitet](#)[Jobb](#)[Kontakt](#)[English](#)[A A A](#)[Søk](#)

Nyheter

Bøter for ulovlig midlertidig vei i strandsonen og i et kulturminneområde

I en ØKOKRIM-sak har Gulating lagmannsrett ilagt et oppdrettselskap og den daglige leder samt en entreprenør bøter og saksomkostninger på til sammen 570 000 kroner for brudd på plan- og bygningsloven og kulturminneloven. Dermed er dommen fra tingretten opprettholdt. (08/04/2010)

Frifunnen for grovt skattesvik

Ein 54 år gammel mann er i Oslo tingrett frifunnen for tiltale om grovt skattesvik. (08/04/2010)

Fengsel i Vest Tank-saka

Tidlegare styreleiar og tidlegare dagleg leiar i selskapet Vest Tank AS (no Alexela Sløvåg AS) er av Nordhordland tingrett dømd til fengsel i eit og eit halvt år. Dagleg leiar er dømd for miljøkriminalitet, medan styreleiar i tillegg er dømd for økonomisk utroskap og forsikringsbedrageri. Ein rådgivar innan kjemi blei dømd til fengsel på vilkår i 45 dagar for brot på foreiningslova. (06/04/2010)

Bot på 4 millionar kroner til FAST

ØKOKRIM har gitt eit førelegg til selskapet FAST Search & Transfer AS (FAST) på 4 millionar kroner for brot på selskapslova om utlysning av konkurranse. (05/03/2010)

[RSS](#) | [Nettstedskart](#)

Presse

Rapporteringspliktige

Postadresse:
ØKOKRIM
Postboks 8193 Dep.
0034 Oslo

Besøksadresse:
C.J. Hambros plass 2B
Inngang fra Pilestredet
0164 Oslo

Startsiden

[Om hvitvasking](#)
[Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking](#)
[Lov og forskrift](#)
[Rapportering til ØKOKRIM](#)
[Internasjonalt](#)
[Publikasjoner](#)
[Spørsmål og svar](#)
[Statistikk](#)
[Lenker](#)
[Nyhetsarkiv](#)
[Begrepsavklaring](#)

FINANSTILSYNET**ØKOKRIM****Du er her:** Startsiden**Enklere regler for «hawala»-virksomhet og andre pengeoverføringsvirksomheter**

Pressemelding fra Finansdepartementet publisert 5. mars 2010:

Finansdepartementet har i dag lagt fram forslag til regulering av adgang til å tilby betalingstjenester. – Vi foreslår enklere regler for såkalt «hawala»-virksomhet for å bidra til at slike pengeoverføringsvirksomheter kan drives i lovlige former, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

[Finanstilsynet](#)
[Les mer](#)

Spåmann og spåkvinne dømt til fengsel for hvitvasking

Stjør- og Verdal tingrett har dømt et ektepar fra Nord-Trøndelag til 1 år og 8 måneders fengsel for blant annet heleri.

[ØKOKRIM](#)
[Les mer](#)

Fengsel for selvvasking

En 56 år gammel mann er av Nord-Troms tingrett idømt tre års fengsel, inndragning av 16 millioner kroner og retten til å drive næringsvirksomhet for resten av livet for blant annet grov selvvasking av kriminelt utbytte.

[ØKOKRIM](#)
[Les mer](#)

Dom i helerisak

Larvik tingrett har dømt en 64 år gammel mann til 9 måneders fengsel og inndragning av 476 000 kroner for blant annet heleri.

Bransjer

[Advokater](#)
[Betalingsformidling/Veksling](#)
[Finansinstitusjoner](#)
[Forsikring](#)
[Meglere](#)
[Revisjon og regnskap](#)
[Varehandel](#)

[Finn din bransje](#)

Rapportering til ØKOKRIM

[Hvem er rapporteringspliktig?](#)
[Når skal det rapporteres?](#)
[Hva skal rapporteres?](#)
[Hvordan rapportere?](#)

Enklere dialog med det offentlige

Enheten for finansiell etterretning (EFE)

[Enheten for finansiell etterretning og dens oppgaver](#)

I fokus

Together, Reducing Fraud Worldwide

Welcome! You are not logged in.

[Join Now](#) - [CPE](#) - [Renew Your Membership](#) - [View Cart](#) - [Login](#)

About the ACFE ▶

Bookstore ▶

Training & Events ▶

Membership & Certification ▶

Community ▶

Fraud Resources ▶

Career Center ▶

Google™ Custom Search

SEARCH

Members Only

My Account

ACFE Communities

Welcome to the world's leading anti-fraud organization

The ACFE is the world's largest anti-fraud organization and premier provider of anti-fraud training and education. Together with more than 50,000 members, the ACFE is reducing business fraud world-wide and inspiring public confidence in the integrity and objectivity within the profession.

Morgan Keegan Charged with Fraud

The SEC accuses the brokerage firm of fraudulent practices they say cost investors more than \$1 billion

Irving Picard Leads Keynotes

Madoff Trustee to speak at this year's 21st Annual ACFE Fraud Conference & Exhibition

Cyber Criminals Go Corporate

The FBI says that cyber criminals have become more organized and coordinated, Main Justice reports.

Already an ACFE Member?
Login to our site now:

E-Mail Address:

Password:

LOGIN

[Forgot Your Password?](#)

Welcome message from
ACFE President Jim Ratley

[Top Anti-Fraud Resources](#)

[Become a Member and CFE](#)

[Upcoming Seminars](#)

Spørsmål?

Erling Grimstad

Advokatfirmaet G-Partner AS

eg@g-partner.no

Tlf: 997 97 542

**Takk for
oppmerksomheten**